

Toelichting op de balans

(De in de tabellen opgenomen bedragen zijn in duizendtallen)

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa	31-12-2021	Investering	des- investering	bijdragen derden	(extra) afschrijving	afwaardering	31-12-2022
Gronden en terreinen							
Economisch nut	6.574	407			89		6.892
Economisch nut, waarvoor heffing	57				7		50
Gronden uitgegeven in erfpacht	-						-
Woonruimten	-						-
Bedrijfsgebouwen							
Economisch nut	18.649	273			836		18.086
Economisch nut, waarvoor heffing	91				4		87
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken							
Economisch nut	3.985	23			141		3.867
Economisch nut, waarvoor heffing	7.511	193			397		7.307
Maatschappelijk nut	8.688	1.263		64	404		9.483
Vervoermiddelen	696	62			201		557
Machines, apparaten en installaties	200	102			68		234
Overige materiële activa							
Economisch nut	1.817	95			305		1.607
Economisch nut, waarvoor heffing	2.036	59			271		1.824
Maatschappelijk nut	-						-
	50.304	2.477	-	64	2.723	-	49.994

Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. Over gronden wordt niet afgeschreven. Hiervan zijn per 31 december 2022 geen gronden en terreinen in erfpacht uitgegeven. "Nog niet in exploitatie genomen gronden" worden verantwoord onder materiële vaste activa. Dit geldt voor het Bestemmingsplan Reinierpolder I, fase 2 dat eind 2022 met een boekwaarde van € 284.000 en voor de aankoop en gesloopte vml kruisgebouw aan de Ravelijnstraat met een boekwaarde van € 239.000 die beiden zijn verantwoord onder "Gronden en terreinen". Tot de belangrijkste investeringen (> € 50.000) behoorden:

- Aankoop grond Schansdijk 5, De Heen € 80.000;
- Perceel grond Noordlangeweg, Dinteloord € 295.000;
- Herinrichting gemeentehuis € 67.000;
- Aankoop woning Schansdijk 5, De Heen € 75.000;
- Aankoop woning Plein 1 febr.1953 2, Nieuw-Vossemeer € 115.000;
- Investerings riolering 2022 € 193.000;

- Investerings in wegen, bruggen ed, openbare verlichting € 1.199.000;
- Auto handhaving 4WD € 62.000.

Financiële vaste activa	31-12-2021	vermeerdering	vermindering	aflossing	31-12-2022
Overige leningen	333			22	311
Kapitaalverstrekking SVN (Startersleningen)	2.304	381			2.685
Idem (duurzaamheidsleningen)	1.051	153			1.204
Totaal leningen	3.689				4.201
Aandelen	135				135
Overige uitzettingen > 1 jaar		74			74
	3.824	74	-	-	4.410

De kapitaalverstrekking SVN betreft de via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting verstrekte geldleningen, waarvan hieronder een meer gedetailleerd overzicht is opgenomen.

SVN lening	uitstaande leningen per 31-12-2021		verstrekking	aflossingen	mutatie rek.crt.	uitstaande leningen per 31-12-2022	
	bedrag	aantal				bedrag	aantal
Startersleningen	2.166	145	228	285		2.109	143
Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	837	128	599	142		1.294	175
Totaal uitstaande leningen	2.897					3.403	
Rekeningcourant Svn Startersleningen	139				437	576	
Idem Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	214				-304	-90	
	3.356		827	427	133	3.889	

Het uitstaande bedrag van de uitstaande startersleningen bedraagt per 31 december 2022 € 2.109.000. Voor duurzaamheidsleningen is dit € 1.294.000. Het gemiddeld uitstaand bedrag per starterslening betreft € 14.700. Voor de uitstaande duurzaamheids-/ stimuleringsleningen is dat gemiddeld € 7.400. De onder rekeningcourant genoemde bedragen betreffen de per 31 december 2022 beschikbare bedragen voor verstrekking van geldleningen.

Aandelen

Eind 2022 is het aandelenbezit ongewijzigd ten opzichte dat aan het eind van het vorige jaar en ziet als volgt uit:

- Aandelen BNG (11.583) € 26.300
- Aandelen Rewin € 4.100
- Aandelen Brabant Water (33.862) € 104.400

De overige uitzettingen langer dan 1 jaar betreft kredietverstrekkingen aan personen voor aankoop van standplaatsen op diverse woonwagenlocaties.

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2022	31-12-2021
<i>Grond- en hulpstoffen</i>		
Straatmateriaal	-	24
<i>Onderhanden werk</i>		
Bouwgronden in exploitatie	-8.735	-6.486
Voorziening verliezen grondexploitatie	-456	-401
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>		
Iris-cheques	-	3
Voorraden bevolking	5	5
	-9.186	-6.855

Onderhanden werk betreft de plannen waarbij de gemeente Steenberg en een actieve grondpolitiek voert. De plannen waarbij de gemeente Steenberg en een actieve grondbeleid voert en die door de raad is vastgesteld betreffen de volgende bouwgronden in exploitatie:

Onderhanden werk	Boekwaarde per 31-12-2021	Herclassificatie	Investeringen en overige vermeerderingen	Opbrengsten (verminderingen)	(Tussentijdse) verlies/winstneming	Boekwaarde per 31-12-2022
<i>Bouwgronden in exploitatie:</i>						
<i>Buiten de Veste</i>	-4.975	-	349	1.814	-117	-6.557
<i>De Pinas</i>	15	-	-215	-	-	-200
<i>Uitbreiding Reinierpolder 1</i>	-1.622	-	60	524	-46	-2.132
<i>Centrumplan Welberg</i>	95	-	225	167	-	153
Totaal Onderhandenwerk	-6.486	-	420	2.506	-163	-8.735

Een gedetailleerd overzicht van het verloop van de gronden in exploitatie luidt als volgt:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnvesteerd	Totaal verkocht	(Tussentijdse) verlies/winstneming	Boekwaarde 1-1-2023	Nog te investeren	% van tot.geïnvesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te verkopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	7.544	14.101	-	-6.557	17.101	69%	10.541	43%	-1	-1
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.082	5.179	-1.103	-200	1.430	19%	1.244	19%	-13	-14
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.787	5.043	124	-2.132	1.993	42%	-	0%	-135	-140
<i>Centrumplan Welberg</i>	1.495	1.342		153	471	24%	168	11%	447	456
Totaal	17.908	25.665	-979	-8.735	20.994		11.954		299	301

Bij de bovenstaande gronden in exploitatie gelden de onderstaande parameters:

1. Voor prijsstijging kosten wordt er rekening gehouden met een stijging (inflatie) van 6% in 2023, 4% in 2024 en 2025 en 2% in 2026 en 2027.

2. Bij de opbrengsten is er rekening gehouden met de volgende prijsstijgingen: 1. Buiten de Veste 0% in 2023/24, 1% in 2025/26 en 2% vanaf 2027; 2. De Pinas 3,5% in 2023, 3% in 2024 en 2% vanaf 2025; 3. Bij Reinierpolder I (uitbreiding) en Centrum Welberg is geen index toegepast.
3. Er wordt 0,7% rente toegerekend.
4. Als laatste wordt er rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2% conform BBV.

Er was bij grondexploitatie Buiten de Veste de verwachting dat de exploitatie met een positief saldo zou sluiten. Tot en met 2021 heeft een winstneming plaatsgevonden van € 116.900. Dit wordt teruggedraaid in de jaarrekening 2022 en dit heeft in 2022 een negatieve effect van € 116.900. Bij grondexploitatie Reiningpolder I heeft tot en met 2021 een winstneming plaatsgevonden van € 170.300. Door vertraging en de hoge inflatie wordt conform de regels van de BBV een deel van de tussentijdse winst teruggedraaid. Dat heeft in de jaarrekening 2022 bij de grondexploitatie Reiningpolder I een negatief effect van € 45.900. Tenslotte is bij centrumplan Welberg de verliesvoorziening is met € 55.270 opgehoogd vanwege kostenstijging en een negatief aanbestedingsresultaat in 2022. Voor een nadere toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Voor een nadere toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)	31-12-2022	31-12-2021
Belastingdebiteuren	931	1.102
Debiteuren sociale zaken	1.330	1.457
Overige debiteuren	5.962	6.123
Voorziening dubieuze debiteuren incl. debiteuren soza	-786	-841
Rekening-courantverhouding met het rijk:		
Schatkistbankieren	11.466	4.740
Totaal	18.903	12.581
<i>Waarvan vorderingen op openbare lichamen</i>	5.298	4.935

Van de belastingdebiteuren stond eind februari 2023 nog € 869.000 open. Hiervan had € 114.000 betrekking op de belastingjaren 2018 t/m 2020, € 158.000 op belastingjaar 2021 en € 597.000 op belastingjaar 2022.

Van het openstaande saldo van de debiteuren sociale zaken was medio maart 2023 € 1.291.000 nog te ontvangen, van het openstaande saldo van overige debiteuren was eind maart 2023 € 5.058.000 nog te ontvangen. Dit betreft onder andere de volgende vorderingen op overheidsinstellingen (openbare lichamen); de Belastingdienst voor BTW CompensatieBelasting € 3.945.000,- (uitbetaling in juli 2023), Min.van Justitie en Veiligheid, VR Midden-West Brabant afrekening 2022 € 201.000 en de Intergemeentelijke Sociale Dienst voor de afrekening organisatiekosten € 128.000.

Van de openstaande bedragen wordt € 786.000 als dubieus aangemerkt. Hiervan heeft € 464.000 betrekking op debiteuren sociale zaken, € 295.000,- op belastingdebiteuren en € 27.000 op de overige debiteuren. Voor deze dubieuze debiteuren zijn voorzieningen gevormd. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de voorziening (exclusief de voorziening dubieuze debiteuren soza) over de afgelopen 5 jaar:

Voorziening dubieuze debiteuren	2018	2019	2020	2021	2022
stand per 1-1	418.717	377.970	285.763	357.749	433.780
afgeboekte vorderingen financieel pakket	102.302	-	-	34.210	28.941
afgeboekte vorderingen belastingpakket	-	208.049	-	-	148.314
toevoeging voorziening dub.debiteuren	61.555	115.842	71.986	110.241	65.745
stand per 31-12	377.970	285.763	357.749	433.780	322.270

Bij het opstellen van de jaarrekening worden de dan openstaande vorderingen beoordeeld op hun inbaarheid en vindt een eventuele mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren plaats. Voor de debiteuren soza gebeurt dat door de Intergemeentelijke Sociale Dienst.

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Rabobank	72	41
Rabo belastingen	20	18
BNG	195	194
BNG belastingen	5	5
Kas	1	4
Kruisposten	(1)	3
	292	265

Bij de BNG en de Rabo heeft de gemeente een kredietfaciliteit van respectievelijk € 1 mln en € 0,5 mln.

Schatkistbankieren/drempelbedrag

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. De gelden mogen niet buiten de schatkist worden weggezet. Wel mogen decentrale overheden overtollige middelen aan elkaar uitlenen, zolang er geen sprake is van een toezichtrelatie, om zodoende een beter rendement te halen dan bij de schatkist. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteiten aan. Deelname van decentrale overheden aan het schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector, waardoor de externe financieringsbehoefte van het rijk minder wordt. Dit vertaalt zich in een lagere staatsschuld. Voor gemeenten geldt een doelmatigheidsdrempel van het begrotingstotaal. Op grond van artikel 52c van het wijzigingsbesluit BBV is het verplicht om een toelichting over het schatkistbankieren op te nemen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
1	Drempelbedrag	1.391			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
2	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	283	290	306	253
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.108	1.101	1.085	1.138
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
1 Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	69.534			

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	69.534			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln.	Drempelbedrag	1.391			
2 Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	25.514	26.403	28.172	23.242
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	283	290	306	253

Overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen faciliterend grondbeleid	8	4
Vooruitbetaalde bedragen	171	349
Nog te ontvangen bedragen	1.833	73
	2.012	426

De plannen waarbij de gemeente Steenbergem zelf geen actief grondbeleid voert maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden, als het om vorderingen gaan opgenomen onder de overlopende activa. Er zijn de volgende vorderingen met betrekking tot faciliterend grondbeleid plannen:

Vorderingen faciliterend grondbeleid	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2021
Overeenkomsten:		
Plan Beltmolen Nieuw-Vossemeer	8	4
Totaal vorderingen faciliterend grondbeleid	8	4

De "Nog te ontvangen bedragen" betreft voornamelijk een eind april nog openstaande vordering van € 1.717.000 op het Rijk ter bekostiging van de opvang van ontheemden uit de Oekraïne.

Passiva

Eigen vermogen

Reserves	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	8.694	8.896
Reserve Transitie Organisatie	377	855
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	168	-
Reserve Economische ontwikkeling	2.278	2.278
Reserve Beheer openbare ruimte	6.956	7.238
Bestemmingsreserve overig	10.963	11.657
Totaal	29.436	30.924

In onderstaand overzicht wordt per reserve het verloop in 2022 opgenomen.

Algemene reserve	Saldo 31-12-2021	Resultaat- bestemming	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	6.047	430		434	6.043
Risico reserve	2.387				2.387
Decentralisatie sociaal domein	-1				-1
Onderzoeksbudget raad	3		7		10
Res. overhev. budgetten	-				-
COVID-19 (corona)	459			205	254
Totaal	8.896	430	7	639	8.694

In 2022 is het voordelig resultaat 2021 ad € 1.221.000,- toegevoegd aan de algemene reserve. Met het raadsbesluit van 30 juni 2022 betreffende de vaststelling van de jaarstukken 2021 is hiervan € 791.000 toegevoegd aan diverse overige reserves, zodat voor de algemene reserve per saldo een toevoeging van € 430.000 resteert.

Aan de algemene reserve is totaal € 434.000 onttrokken. In 2022 zijn de volgende onttrekkingen > € 25.000 gedaan:

- Kosten doorkomst Vuelta € 40.000;
- 750 jaar Steenbergen/25 jaar groot Steenbergen € 133.000;
- Ruimtelijke ordening € 63.000.

Niet alle zaken waarvoor door de raad middelen vanuit de algemene reserve beschikbaar zijn gesteld zijn gerealiseerd of nog niet helemaal gerealiseerd. Ook zijn middelen beschikbaar gesteld voor zaken waarvan de uitvoering in latere jaren ligt. Een overzicht van deze op de algemene reserve drukkende verplichtingen luidt is volgt:

- Sport en Beweegtuinten € 90.000;
- Integraal huisvestingsplan € 15.000;
- Expeditie Nassau € 94.000;
- Canon van Steenbergen € 21.000;
- Kunstwerken per kern € 14.000;
- Onderzoek energieneutraal gem. gebouwen € 76.000;
- Speelterrinen en -toestellen € 31.000;

- Entrees en rotondes € 175.000;
- Centrumhaven Dinteloord € 50.000;
- Projectbudget Landschappen van Allure € 14.000;
- Implementatie omgevingswet € 108.000.

Het totaal van bovenstaande verplichtingen bedraagt € 688.000. In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn geen beschikkingen over de algemene reserve voorzien. Behoudens eventuele raadsbesluiten die reeds genomen besluiten wijzigen en/of corrigeren bedraagt bij het opmaken van de jaarrekening 2022 de netto vrije algemene reserve € 5.355.000.

Risicoreserve

Deze reserve heeft als bestemming het opvangen van financiële tegenvallers zonder dat het beleid van de gemeente moet worden aangepast. Uit de laatste actualisatie van de risico's, gedaan bij het opmaken van de begroting 2022, en de hieruit berekende minimumhoogte van de risico was er geen verhoging nodig voor 2021. De reserve inclusief het vrije gedeelte van de Algemene Reserve komen uit boven de ondergrens van 1,0 en zelfs boven de 1,4. In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheer is een meer uitgebreide toelichting opgenomen over de totstandkoming van deze reserve en de risico's die hieruit eventueel moeten worden gedekt.

Onderzoeksbudget gemeenteraad

Om niet een structureel beslag te leggen op de budgettaire ruimte van de begroting is voor eventuele inhuur van expertise door de gemeenteraad een reserve gevormd. Jaarlijks zal bekeken worden of en voor hoeveel over deze reserve is beschikt en indien nodig ten laste van de algemene reserve weer wordt aangevuld tot € 10.000. Na een besteding in 2021, is de reserve in 2022 weer tot €10.000 aangevuld.

Reserve overheveling budgetten

In de budgetregeling is opgenomen dat onder bepaalde voorwaarden budgetten mogen worden overgeheveld naar het volgend jaar. In praktische zin wordt voor deze budgetten een bestemmingsreserve gevormd. Per 31 december 2022 zijn geen bedragen ter overheveling opgenomen.

COVID-19 (steunfonds Coronacrisis)

De jaren 2020/2021 waren de jaren van de coronacrisis. Op 2 april 2020 is er door de raad ingestemd met het vormen van een steunfonds Coronacrisis van € 1 miljoen ten laste van de Algemene Reserve. In 2022 is aan steunpakketten € 411.000 en aan ondersteunende organisatiekosten € 117.000 uitgegeven. Via de algemene uitkering is van het rijk € 323.000 ontvangen ter compensatie van de door de gemeente gemaakte kosten in verband met Covid-19. Het resterend bedrag, ad € 205.000, is onttrokken aan de daarvoor gevormde reserve.

Reserve Transitie Organisatie	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking / resultaatbestem	Saldo 31-12-2022
Reserve Transitie Organisatie	855	-	478	377
Totaal	855	-	478	377

Bij de tussenrapportage 2019 is een bestemmingsreserve Transitie Organisatie van € 2.261.000 gevormd voor de periode tot en met het jaar 2023. De reserve is onder meer bedoeld voor het strategisch personeelsbeleid, een vitaliteitsregeling optimaliseren, digitaliseren van processen en het oplossen van knelpunten. De in 2022 gemaakte kosten, ad € 478.000, zijn onttrokken.

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking/ vrijval	Saldo 31-12-2022
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	-	168		168
Totaal	-	168	-	168

Afgesloten bestemmingsplannen

Via de resultaatbestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 is €168.000 toegevoegd aan bovenstaande reserve. Dit betrof de ontvangen bijdrage art.6.24 lid 1 van de Wet RO voor de ontwikkeling van plan Olmentuin.

Reserve Economische ontwikkeling	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/natuur	1.684			1.684
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/bovenwijks	594			594
Totaal	2.278	-	-	2.278

In 2022 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen in betreffende reserves geweest.

Reserve Beheer openbare ruimte (BOR)	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Res.openbare ruimte	873				873
Res.vervanging openbaar groen	93				93
Bestemmingsreserve GVVP	284		24		260
<i>Best.res.ter dekking van afschrijvingslasten:</i>					
Dekk.res.dorpspln NV *	92		4		88
Dekk.res.ecologische verbindingzones *	700				700
Dekk.res.groot onderhoud havenkanaal Dinteloord *	690		30		660
Herinrichting N259 *	2.693		141		2.552
Dekk.reserve centrumhaven Dinteloord *	644		28		616
Dekkingsreserve Herinrichting Haven de Heen *	211		5		206
Dekkingsreserve vervanging brug *	134		19		115
Dekkingsreserve verzwaren 3 asfaltwegen *	280		13		267
Dekkingsreserve Civiele Kunstwerken *	544		18		526
Totaal	7.238	-	282	-	6.956

Reserve openbare ruimte

In 2022 zijn hierin geen mutaties geweest.

Reserve vervanging openbaar groen

Het saldo per 31 december 2022 is een cumulatie van in voorgaande jaren niet bestede bedragen. Vanaf 2021 worden in dit kader geen budgetten meer beschikbaar gesteld maar komen middelen beschikbaar in de vorm van investeringskredieten. In 2022 zijn geen kosten gemaakt die door deze reserve zouden worden gedekt.

Bestemmingsreserve GVVP (Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan)

Ten laste van de reserve openbare ruimte is een reserve gevormd voor de dekking van de Incidentele exploitatielasten over de periode 2021-2025. In 2022 is hiervoor € 24.000 onttrokken.

Dekkingsreserves*

Dit betreft bestemmingsreserves specifiek gevormd voor dekking van de afschrijvingslasten van de gelijknamige investeringen.

Bestemmingsreserve Overig	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2022
Res.begr.pl Steenbergseweg	314	34		348
Nog te besteden overheidsbijdragen	48			48
Kleedlokalen buitensportaccommodaties	115			115
Res. Begraafplaats Zuideinde	4			4
Reserve BTW-compensatiefonds	66		10	56
Egalisatieres.afvalstoffenheffing	37		37	-
Egalisatiereserve woonwagenbeleid	33		33	-
Reserve reclamebelasting	1			1
Reserve spaarverlof personeel	-	171	171	-
Reserve Bomenfonds	41		19	22
Reserve onderhoud gebouwen	297		125	172
Reserve onderhoud sportparken	462	37		499
<i>Best.res.ter dekking van afschrijvingslasten:</i>				
Res gemeenschapshuis Dinteloord *	517		22	495
Reserve vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal *	980		45	935
Reserve huisvesting *	5.162		207	4.955
Res herinrichting bibliotheek *	83		11	72
Res.ICT investeringen informatieplan 2009/2010 *	9		9	-
Res.sportpark Noordlangeweg Dinteloord *	1.245		62	1.183
Res.div. kredieten investeringstaat 2009 *	131		10	121
Renovatie jachthaven/havenkantoor *	1.425		70	1.355
Huisvesting consultatiebureau Steenbergen *	48		2	46
Res.kunstgrasveld vv Steenbergen *	153		28	125
Res.kunstgrasveld vv NVS *	161		25	136
Res.kunstgrasveld sc Kruisland *	180		27	153
Res. Renovatie Vraagwijzer *	42		10	32
Dekk.res.camerabeveil.centrum *	9		2	7
Dekk.res.toplaag atletiekbaan Steenbergen *	96		11	85
Totaal	11.657	242	936	10.963

Begraafplaats Steenbergseweg en Zuideinde

Deze reserves dienen ter vergoeding van (toekomstige) onderhouds- en/of sluitingkosten van betreffende begraafplaatsen.

Nog te besteden rijksbijdragen

Deze reserve betreft van het rijk ontvangen middelen waaraan niet direct een bestedingsverplichting is verbonden. Om deze voor het doel waarvoor zij zijn ontvangen beschikbaar te houden, worden niet bestede middelen, voor latere besteding, aan deze reserve toegevoegd. Onderstaand is het verloop van deze reserve per ontvangen rijksbijdrage opgenomen. In 2022 zijn er geen mutaties geweest.

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedrag	Besteding	Saldo 31-12-2022
Middelen voorschoolse voorziening peuterspeelzaal	25	-	-	25
Middelen uitvoeringskosten inburgering	10	-	-	10
Middelen verbeterde toegang peuterspeelzalen	13	-	-	13
Totaal	48	-	-	48

Kleedlokalen buitensportaccommodaties

Bij de privatisering van de kleedlokalen wordt per vereniging een bedrag beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsverbetering aan deze lokalen. Om in aanmerking te komen voor de tegemoetkoming van 50% dient de vereniging en renovatieplan met begroting in te dienen. Een overzicht van de beschikbare bedragen naar vereniging per 31 december 2022 luidt als volgt:

- VV NVS € 94.300;
- VV Prinsenland € 10.800;
- SV Diomedon € 11.000;

BTW-compensatiefonds

Vanwege de invoering van het BTW compensatiefonds is de gemeente gekort op de algemene uitkering. Vanwege de activa problematiek heeft de regering de korting een jaar later in laten gaan en is met dit bedrag een dekkingsreserve gevormd. Jaarlijks wordt ter compensatie van de activa problematiek over deze reserve beschikt. De onttrekking in 2022 bedraagt € 9.900.

Egalisatie afvalstoffenheffing

In 2022 is de reserve omgezet naar een voorziening. Het saldo van deze reserve is daar naar overgebracht.

Egalisatie woonwagenbeleid

Ondanks enkele verkopen zijn in 2022 de gemaakte kosten hoger geweest. Het resterend bedrag van de reserve is gebruikt ter dekking van deze kosten.

Reserve reclamebelasting

In 2022 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve spaarverlof personeel

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor een bedrag van € 171.215, met de besluitvorming jaarstukken 2021. De onttrekking in 2022 bedraagt € 69.240. Vanaf 2022 is het verplicht hier een voorziening voor te vormen waardoor het resterende saldo van € 101.975 is toegevoegd aan de voorziening spaarverlof personeel.

Reserve bomenfonds

Deze reserve is gevormd uit diverse, in voorgaande jaren ontvangen, financiële bijdragen voor de herplant van bomen. De onttrekking in 2022 betreft de dekking van kosten voor de aanleg van het Levensbos.

Reserve onderhoud gebouwen en sportparken

Vanwege het ontbreken van onderhoudsplannen zijn op verzoek van de accountant de voorzieningen onderhoud gebouwen en sportparken omgezet in reserves. Het onderhoud van gebouwen en accommodaties is gebaseerd op een meerjaren onderhoudsdekkingsplan. In navolging van de gebouwen zijn ook de meerjarige onderhoudskosten van de sportparken (excl. de gebouwen) voor de komende 10 jaar in beeld gebracht. In 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met het gehanteerde kwaliteitsniveau. Het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties bestaat zowel uit het reguliere onderhoud als uit de vervanging en renovaties. In 2022 zijn er nog enkele onderhoudskosten ten laste van de reserve gebracht. In 2023 zullen de reserve's omgezet worden naar één voorziening.

*Reserves ter dekking kapitaallasten (reserves met *)*

Deze reserves zijn/worden gevormd om de uit de bijbehorende investeringen voortvloeiende afschrijvingslasten geheel of gedeeltelijk te dekken.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2022 luidt als volgt:

Voorzieningen	31-12-2021	Dotatie	Besteding	Verminderingen	31-12-2022
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
- Pensioenaanspraken wethouders	2.580		73	174	2.333
- Wachtgeldaanspraken voormalige wethouders		650	170		480
- Voorziening spaarverlof personeel	16	188			204
<i>Egalisatievoorzieningen</i>					
- Fonds onderhoud wegen	10.662	1.684	1.278		10.968
- Fonds onderhoud kunstwerken	545		47		498
- Onderhoud openbare verlichting	1.359	1	90		1.270
- Baggeren	781		103		678
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.</i>					
- Egalisatie afval		787			787
- Rioolonderhoud	1.542		73		1.469
	17.484	3.310	1.834	174	18.686

Op de balans is de voorziening baggeren voor 2021 nog opgenomen onder de categorie "Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is". De voorziening is echter een onderhoudsvoorziening en valt onder de "Egalisatievoorzieningen". Voor 2022 is dit aangepast.

Pensioenfondsen wethouders

De pensioenaanspraken van (ex-) wethouders worden gedekt door de gevormde voorziening. Het saldo is in overeenstemming gebracht met de per 31 december 2022 gemaakte actuariële waardeberekening van het fonds waar uit blijkt dat de voorziening met € 174.000,- kan worden verlaagd. Daarnaast is er een bedrag van € 73.000 aan uitgekeerde pensioengelden ten laste van de voorziening gebracht.

Wachtgeldaanspraken voormalig wethouders

Voor wethouders die na de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 niet zijn teruggekeerd in deze functie, bestaat een wachtgeldverplichting die afhangt van het aantal "dienstjaren". De wachtgeldverplichting loopt tot en met augustus 2025. In 2022 zijn de uitgekeerde wachtgelden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof personeel

Dit betreft de voorziening Spaarverlof personeel. Per 1 januari 2022 dient een verplichting te worden opgenomen voor de nog niet opgenomen bovenwettelijke verlofuren. Voor 2022 zijn deze berekend op € 187.856 en toegevoegd aan de voorziening, waarvan € 101.975 uit de bestemmingsreserve spaarverlof komt.

Fonds onderhoud wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting

In 2022 is het beheerplan wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting geactualiseerd. Bij het beheerplan wegen is ervoor gekozen om alle wegen op basisniveau en centrawegen op een hoger niveau te brengen. Om het beheersysteem up-to-date te houden wordt gewerkt met een jaar- en een meerjarenplan en wordt integraal gewerkt volgens een gebiedsgerichte aanpak. In 2022 is er € 1.684.000 toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen voor toekomstige uit te voeren onderhoudswerkzaamheden. Daartegenover is een bedrag van € 1.278.000 aan de voorziening onderhoud wegen onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten. Aan de voorziening onderhoud openbare verlichting is € 1.000 toegevoegd en € 90.000 onttrokken.

In beheerplan civiele kunstwerken is er gekozen om alle nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden uit te voeren en het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging. In 2022 is er € 47.000 onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten.

Voorziening Baggeren

Op 25-10-2018 is het bagger beheerplan Stedelijk Water 2019-2026 en het bijbehorende kostendekkingsplan door de raad vastgesteld. In 2022 is voor de dekking van gemaakte baggerkosten een onttrekking van € 103.000 gedaan ten laste van de voorziening.

Egalisatie afval

Deze voorziening is gevormd voor een bedrag van € 71.000 met de besluitvorming jaarstukken 2021. Bij tussenrapportage 2022 is besloten om het eenmalige voordeel uit ontvangsten van afrekeningen 2020/2021 voor recyclebaar afval, ad € 316.000 en € 36.800 vanuit de egalisatiereserve afval toe te voegen aan de voorziening. Daarnaast is het overschot over 2022 van € 363.576 toegevoegd.

Voorziening rioolonderhoud

In 2014 is de BBV-notitie riolering verschenen. Hierin worden diverse bindende uitspraken gedaan met betrekking tot de vorming van reserves en voorzieningen in relatie tot het rioolbeheer. Gemeente Steenberghe heeft een verbreed gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld voor de periode 2020-2023. In het rioleringsplan wordt aangegeven hoe de gemeente invulling moet geven aan zijn wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe dit wordt bekostigd. In 2022 is een bedrag van € 73.000 aan de voorziening onttrokken.

Vaste schulden (rentetypische looptijd één jaar of langer)	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen	5.000	-
Waarborgsommen	157	82
Totaal	5.157	82

In 2022 is bij de Nederlandse Waterschapsbank een langlopende geldlening van totaal € 25 mln met een jaarlijkse rente van 1,37% afgesloten. Deze zal in tranches worden opgenomen. De eerste tranche in 2022 bedroeg € 5 mln. De tranches 2 en 3, ieder €10 mln, komen respectievelijk in 2023 en 2024 beschikbaar. De totale looptijd van de lening is 50 jr. De rentelasten van deze lening bedragen over 2022 € 56.900.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden (rentetypische looptijd korter dan één jaar)	31-12-2022	31-12-2021
Banksaldi	-	-
Overige schulden	4.797	5.414
Totaal	4.797	5.414

De crediteuren waren begin april 2023 grotendeels afgewikkeld.

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Schulden faciliterend grondbeleid	154	162
Nog te betalen bedragen	1.163	1.807
Vooruit ontvangen bedragen	4.439	3.451
Totaal	5.756	5.420

De plannen waarbij de gemeente Steenbergem zelf geen actieve grondbeleid voert, maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden als het om schulden gaan opgenomen onder de overlopende passiva. Er zijn de volgende schulden met betrekking tot faciliterend grondbeleidplannen:

Schulden faciliterend grondbeleid	Stand per 31-12-2022
Overeenkomsten:	
Westcreeke Dinteloord	2
Herengoed Kruisland	23
Project Molenweg/Ravelijnstraat	31
Zonneveld de Eendracht	74
BP Hof van Engelbrecht	14
Olmentuin Steenbergem	10
Totaal schulden faciliterend grondbeleid	154

Nog te betalen bedragen

Eind maart was van de nog te betalen bedragen € 994.000 af te wikkelen. Hiervan heeft € 381.000,- betrekking op nog af wikkelen bedragen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit betreft de latente verplichting voor verhaalbare bijstand in het kader van de bbz-regeling ad € 153.000 en een latente verplichting voor verhaalbare kredietverstrekking in het kader van de Tozo-regeling ad 228.000. Daarnaast zijn er nog een verplichtingen opgenomen voor nog af te rekening jeugdzorg 2021/2022 € 238.000, de afrekening met de Intergemeentelijke Sociale Dienst voor bijstandsverlening en organisatiekosten 2022 van € 76.000 en de afrekening Jeugdzorgplus 2022 voor € 78.000.

Bij de nog te betalen bedragen zijn opgebouwde verplichtingen opgenomen die betrekking hebben op het jaar 2022 en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Vooruit ontvangen bedragen bestaan uit ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, welke dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Het verloop van deze gelden in 2022 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Corr.beginsald	Ontvangen bedrag (bij)	Besteding/ afron-ding (af)	Saldo 31-12-2022
<i>Ontvangen van het Rijk:</i>					
Specifieke uitkering Onderwijsachterstandbeleid	244	3	515	459	303
Specifieke uitkering gedupeerden toeslagen problematiek	11				11
Minist.Infra & Waterstaat, spuk stim.verkeersveiligheidsmtrgln 20/21	455			64	391
Minist.Infra & Waterstaat, spuk stim.verkeersveiligheidsmtrgln 22/23			227		227
Minist.OCW, Spuk inhalen covid-19 gerelat.onderwijsvertragingen	57		137	35	159
Minist.I&W, Spuk tijd.impulsreg.klimaatadaptatie 2021-2027	336		30		366
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk ventilatie in scholen Gumm.	86			86	-
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk reductie energiegebruik won.	47			41	6
Minist.Sozawe, spuk Wet inburgering 2021			159		159
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk huisvest.aandachtsgroepen (wwstandpl.)			35		35
Minist. V en RO, Spuk aanpak energiearmoede 2021			511		511
Minist.Sozawe, spuk Onderwijsroute 2022			21		21
<i>Sub-totaal</i>	<i>1.236</i>				<i>2.189</i>
<i>Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:</i>					
Stimuleringsregeling goedkope koopwoningen (NL)	54			38	16
Subs.Landschap van Allure, proj.West.Br.Waterlinie (NL)	2.100				2.100

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Corr.beginsald	Ontvangen bedrag (bij)	Besteding/ afron-ding (af)	Saldo 31-12-2022
VR Midden West Brabant, midd.contr.toegangsbewijzen	28				28
ZonMw, Implementatie wijk GGD'er	33			33	-
Waterkringwest, saldo baten lasten 2022			106		106
<i>Sub-totaal</i>	<i>2.215</i>				<i>2.250</i>
Totaal	3.451	3	1.741	756	4.439

Belangrijkste niet afgewikkelde post betreft het subsidiebedrag ad € 2,1 mln voor het project West-Brabantse Waterlinie uit de provinciale subsidieregeling Landschappen van Allure. Het grootste gedeelte van dit bedrag is bestemd voor projecten in de gemeente Bergen op Zoom. In de eerste helft van 2023 vindt de eindverantwoording aan de provincie plaats.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Gegarandeerde geldleningen

De gewaarborgde geldleningen bedragen per 31 december 2022 € 1.859.000. Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen luidt als volgt:

Organisatie	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2022	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2021
		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000
Stichting Tante Louise	Diverse projecten	3.491	100%	1.703	1.884
SC Welberg	Nieuwbouw kleedkamers/ kantine sportpark	238	100%	44	46
Hypotheek gemeentepersoneel		239	100%	112	125
Totaal		3.968		1.859	2.055

Gegarandeerde geldleningen als achtervang

Naast de geldleningen waarvoor de gemeente volledig garant staat bij niet nakoming van de verplichtingen door de geldnemer, staat de gemeente nog indirect garant voor diverse door woningbouwinstellingen afgesloten geldleningen. Het gaat om leningen waarvoor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw als eerste garant staat. Het risico dat de gemeente loopt bij de achtervang is vrijwel nihil. Van deze achtervang wordt pas gebruik gemaakt als het risicovermogen van het WSW daalt beneden de 25% van de gegarandeerde uitstaande schuldrestanten. In dat geval zullen het Rijk en de gemeenten (ieder 50%) het vermogen van het WSW aanvullen door het verstrekken van renteloze leningen tot die grens. De verdeling van 50% van de gemeenten wordt verder verdeeld. De helft komt ten laste van de gemeente met het project waarvoor het WSW heeft betaald, de andere helft wordt verdeeld via een omslagpercentage over de overige gemeenten naar rato van de restant schuld. Het leningbedrag waarbij de gemeente als achtervang geldt bedraagt per 31 december 2022 totaal € 28.885.000.

Niet opgenomen verlofdagen gemeentepersoneel / uitstaande kloksaldi

Het in de balans opnemen van verplichtingen van arbeidsgerelateerde kosten is volgens het BBV niet toegestaan.

Per balansdatum bestaat er een verplichting voor nog niet opgenomen verlofdagen en het uitstaande kloksaldi van het gemeentepersoneel van € 522.700.

Arrangementen jeugdhulp

De gemeente is per ultimo 2022 voor ca € 1.609.657 gebonden aan voorlopige verplichtingen uit contracten Jeugdzorg.

De regio Jeugdhulp West-Brabant West sluit met zorgaanbieders raamcontracten voor de inkoop van jeugdzorg. Met de raamcontracten zijn de algemene randvoorwaarden vastgelegd en krijgt de zorgaanbieder toegang tot de regio West-Brabant West. Met de zorgaanbieders worden door de gemeenten resultaatgerichte arrangementen gesloten, waarin - voor de intensiteiten Perspectief en Intensief en met ingang van 2018 voor hoogcomplex de intensiteiten A en B - twee door de zorgaanbieder te leveren prestaties zijn opgenomen:

- het opstellen van behandelplan en arrangement bij start zorg en
- het behalen van het resultaat bij einde zorg.

NB: Wanneer het resultaat bij einde zorg niet wordt behaald heeft de zorgaanbieder geen recht op het overeengekomen tarief. De gemeente toetst of het resultaat is behaald. Op basis van ervaringscijfers blijkt dat de succesfactor gemiddeld 92,4% belooft. Het arrangement is juridisch het contract. In de arrangementen zijn geen afspraken opgenomen over looptijd van het zorgtraject. Het arrangementensysteem van de regio West-Brabant West werkt met Profiel Intensiteit Combinaties (PIC). Een PIC is een doelgroepomschrijving. Het profiel omschrijft de aard van het probleem en de intensiteit de zwaarte van het probleem. De diversiteit van zorg binnen een profiel intensiteit combinatie is groot en aan verandering onderhevig.

Het zorgtraject wordt beïnvloed door de bijdragen die de gemeente, het gezin en het netwerk kunnen leveren. Dat maakt het verloop en de doorlooptijd van ieder zorgtraject weer anders. Statistisch is aangetoond dat de doorlooptijd geen betrouwbare indicator vormt om de niet uit de balans blijvende voorlopige verplichting van de PIC's te kunnen bepalen. Dat betekent dat ten aanzien van de nog niet afgeronde zorgtrajecten de tweede 50% volledig wordt verantwoord bij einde zorg na het behalen van het resultaat.

Meerjarige inkoopcontracten van materieel belang

De gemeente is ultimo boekjaar voor circa € 11.453.600 gebonden aan meerjarige financiële verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen.

In artikel 53 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is onder a opgenomen dat de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden in de toelichting op de balans worden vermeld. Verder heeft de commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat meerjarige inkoopcontracten die zouden moeten voldoen aan Europese regels in de toelichting op de jaarrekening bij de "niet in de balans opgenomen verplichtingen" opgenomen moeten worden.

Voor de bepaling welke financiële verplichtingen moeten worden opgenomen, is aangesloten bij de drempelwaarde voor Europees aanbesteden voor diensten en leveringen voor 2022. Deze bedroeg € 215.000.

Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld

Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Mens en samenleving				
0.10	Mutaties reserves	-	120.326	120.326
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-
4.2	Onderwijshuisvesting	907.647	86.597	-821.050
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.350.472	524.230	-826.242
5.1	Sportbeleid en activering	343.799	37.717	-306.083
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.204.586	1.960.988	-1.243.598
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.082.378	-	-2.082.378
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	901.827	12.783	-889.044
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.385.952	250.774	-6.135.179
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.209.495	-	-4.209.495
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	456.086	-	-456.086
7.1	Volksgezondheid	1.177.298	-	-1.177.298
	Totaal programma 1	21.019.541	2.993.414	-18.026.127
Programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed				
0.10	Mutaties reserves	-	233.110	233.110
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	592.332	243.399	-348.934
5.5	Cultureel erfgoed	143.955	-	-143.955
5.6	Media	405.018	28.381	-376.637
	Totaal programma 2	1.141.305	504.889	-636.416
Programma 3 Fysieke leefomgeving en duurzaamheid				
0.10	Mutaties reserves	33.682	1.373.530	1.339.848
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-397	-	397
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.588.455	49.984	-1.538.471
1.2	Openbare orde en veiligheid	800.626	10.669	-789.957
2.1	Verkeer en vervoer	5.002.659	290.448	-4.712.211
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	570.300	524.400	-45.900
5.2	Sportaccommodaties	1.447.424	531.790	-915.634
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.131.490	58.185	-2.073.305
7.2	Riolering	1.471.100	1.990.330	519.230
7.3	Afval	3.824.995	4.649.351	824.356
7.4	Milieubeheer	941.823	41.409	-900.414
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	75.043	42.718	-32.325